

Dobre Zakupy – szczegółowe kryteria oceny marek i produktów

Niniejsze kryteria służą do oceny stopnia zaangażowania marek/firm w dwa obszary: **ekologii (rozumianej jako ochrona środowiska naturalnego) oraz odpowiedzialności społecznej.**

Niniejsze kryteria mogą podlegać zmianom w miarę rozwoju odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji w Polsce. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie zastrzega sobie prawo do zmiany kryteriów w dowolnym czasie i bez podania powodów.

Niniejsze kryteria powstały z myślą o **producentach**, nie o pośrednikach i sprzedawcach.

O ile nie podano inaczej, wielkości procentowe odnoszą się do ilości danego produktu lub surowca w porównaniu do wszystkich produktów danego typu sprzedawanych przez firmę w skali roku.

Weryfikacji dokonuje się na podstawie opisu podanego przez firmę na oficjalnej stronie internetowej, podczas rozmowy telefonicznej, w korespondencji mejlowej, na opakowaniu produktu. W przypadku firm, które nie publikują raportów dot. odpowiedzialności społeczno-ekologicznej oraz nie zamieszczają informacji niezbędnych do oceny marki, Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie przesyła pytania w formie elektronicznej, każdorazowo wzmocnione kontaktem telefonicznym. Brak odpowiedzi w ciągu 21 dni oznacza akceptację oceny Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie.

UWAGI:

1. Dopuszcza się przyznawanie ocen cząstkowych (np. 2,5 punktu) – decyzja należy do zespołu oceniających.
2. Jeśli marka spełni dwa wymagania mieszczące się w jednym przedziale punktowym – liczba punktów nie sumuje się.

1. EKOLOGIA

Kategoria ta dotyczy wpływu na środowisko (1) zastosowanych surowców, (2) technik produkcji, (3) zarządzania środowiskiem, (4) zastosowanego opakowania oraz (5) wielkości śladu węglowego.

Marka/Firma może otrzymać maksymalnie **7 punktów** w kategorii ekologia. Punktacja w poszczególnych obszarach:

- **Surowce:** max 2 punkty
- **Techniki produkcji:** max 2 punkty
- **Zarządzanie środowiskiem:** max 1 punkt
- **Ślad węglowy:** max. 1 punkt
- **Opakowanie:** max. 1 punkt

5-7 p.	Ocena bardzo dobra
2,5 – 4,5 p.	Ocena zadowalająca
0-2 p.	Ocena niedostateczna

1.1. SUROWCE

Kryterium to odnosi się wyłącznie do produkcji surowców. **Nie uwzględnia, więc obróbki i przetwarzania surowca.**

1.1.1. KRYTERIA DLA ŻYWNOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- min. 80% zastosowanych surowców powstało zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, co oznacza zakaz stosowania nawozów rozpuszczalnych, mineralnych nawozów azotowych, upraw hydroponicznych, nasion roślin modyfikowanych genetycznie, znaczne ograniczenie środków ochrony roślin (dopuszczalne są tylko te, uwzględnione w rozporządzeniu dot. rolnictwa ekologicznego nr 834/2007), a także stosowanie płodozmianu, humusu, nawozów organicznych oraz nasion pochodzących z ekologicznych upraw, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu

certyfikującego, spełniającego kryteria Rozporządzenia Rady nr 834/2007 (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% zastosowanych surowców powstało zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, co oznacza zakaz stosowania nawozów rozpuszczalnych, mineralnych nawozów azotowych, upraw hydroponicznych, nasion roślin modyfikowanych genetycznie, znaczne ograniczenie środków ochrony roślin (dopuszczalne są tylko te, mieszczące się w rozporządzeniu dot. rolnictwa ekologicznego nr 834/2007), a także stosowanie płodozmianu, humusu, nawozów organicznych, oraz nasion pochodzących z ekologicznych upraw, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria Rozporządzenia Rady nr 834/2007 (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter).

LUB

- min. 80% zastosowanych surowców zostało wytworzonych przy znacznie zmniejszonym zużyciu środków ochrony roślin oraz nawozów syntetycznych, z dbałością o otaczające ekosystemy wodne i leśne (np. nie na terenach powstałych wskutek wyrębu lasów tropikalnych), co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem (np. Fairtrade, Rainforest Alliance, UTZ, RSPO, RTRS).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.1.2. KRYTERIA DLA PRODUKTÓW TEKSTYLNICH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- min. 80% stosowanych w skali roku surowców powstało na zasadach rolnictwa ekologicznego czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. GOTS, Soil Association, Organic Exchange OE 100, FSC 100% etc.)

LUB

- min. 80% zastosowanych surowców pochodzi z recyklingu lub zostało poddanych upcyklingowi

LUB

- min. 80% surowców tekstylnych to te o udowodnionej mniejszej szkodliwości dla środowiska naturalnego (np. len, konopie).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% stosowanych w skali roku surowców powstało na zasadach rolnictwa ekologicznego czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, w trosce o zachowanie bioróżnorodności oraz naturalnego stanu ekosystemów leśnych, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. GOTS, Soil Association, Organic Exchange OE 100, FSC 100% etc.)

LUB

- 40%-80% zastosowanych surowców pochodzi z recyklingu lub zostało poddanych upcyklingowi

LUB

- 40%-80% surowców tekstylnych to te o udowodnionej mniejszej szkodliwości dla środowiska naturalnego (np. len, konopie)

LUB

- min. 80% zastosowanych surowców nie wymaga – na etapie wytwarzania surowca – stosowania niebezpiecznych dla środowiska substancji chemicznych (np. bambus, tencell, wełna, jedwab etc.).

Marka otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** marka nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.1.3. KRYTERIA DLA ARTYLULÓW DREWNIANYCH I DREWNOPOCHODNYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- min. 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- min. 80% drewna lub materiałów drewnopochodnych pochodzi z recyklingu lub zostało poddane upcyklingowi

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- 40%-80% drewna lub materiałów drewnopochodnych pochodzi z recyklingu lub zostało poddane upcyklingowi

LUB

- min. 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej lub pochodzi z legalnych, udokumentowanych źródeł, co zostało potwierdzone certyfikatem spełniającym kryteria Forest Stewardship Council Mixed/Mieszane lub PEFC (np. FSC Mix, PEFC, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- min. 80% surowców to drewno pochodzące z Unii Europejskiej (z wyłączeniem Bułgarii, Czech, Grecji, Litwy, Łotwy, Rumunii, Słowacji, Węgier i Włoch),¹ Australii, Nowej Zelandii, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.1.4. KRYTERIA DLA PRODUKTÓW PAPIERNICZYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- min. 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- min. 80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne, których legalne źródło zostało udokumentowane, co potwierdzono certyfikatem Niebieskiego Anioła lub FSC Recycled.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz

¹ Kraje te w 2011 r. otrzymały niski Wskaźnik Percepcji Korupcji (<http://cpi.transparency.org/cpi2011/results>) przyznawany przez Transparency International. Wskaźnik ten służy do oceny ryzyka przez certyfikowanych przedsiębiorców, zaopatrujących się w Drewno Kontrolowane FSC.

wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- 40%-80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne poddane recyklingowi, których legalne źródło zostało udokumentowane, co potwierdzono certyfikatem Niebieskiego Anioła lub FSC Recycled

LUB

- min. 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej lub pochodzi z legalnych, udokumentowanych źródeł, co zostało potwierdzone certyfikatem spełniającym kryteria Forest Stewardship Council Mixed/Mieszane lub PEFC (np. FSC Mix, PEFC, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- min. 80% surowców to drewno pochodzące z Unii Europejskiej (z wyłączeniem Bułgarii, Czech, Grecji, Litwy, Łotwy, Rumunii, Słowacji, Węgier i Włoch),² Australii, Nowej Zelandii, Kanady i Stanów Zjednoczonych

LUB

- min. 80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne poddane recyklingowi.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.1.5. KRYTERIA DLA KOSMETYKÓW

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- min. 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim mechanicznie przetworzonych surowców roślinnych, z których 50% uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% gotowych produktów **oraz** wykorzystane surowce mineralne zostały wydobyte w sposób zrównoważony³, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert, Cosmos Standard Organic, Soil Association, BioGarantie).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- 40%-80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim mechanicznie przetworzonych surowców roślinnych, z których 50% uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% gotowych produktów **oraz** wykorzystane surowce mineralne zostały wydobyte się w sposób zrównoważony⁴, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert, Cosmos Standard Organic, Soil Association, BioGarantie)

LUB

- min. 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim mechanicznie przetworzonych surowców roślinnych **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% gotowych produktów **oraz** wykorzystane surowce mineralne zostały wydobyte w sposób zrównoważony⁵, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. BDIH, Cosmos Natural).

² Jw.

³ Lista dozwolonych przez Cosmos Standard składników mineralnych stanowi załącznik IV standardów COSMOS: http://www.cosmos-standard.org/docs/COSMOS-standard_v1.1_310111.pdf

⁴ Jw.

⁵ Jw.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.1.6. KRYTERIA DLA ŚRODKÓW CZYSTOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- min. 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców roślinnych, z których 50% uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności lub pochodzących z roślin dzikorosnących **oraz** zastosowane surowce mineralne zostały wydobyte w sposób zrównoważony, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecogarantie, Ecocert Natural Detergent Made With Organic, Soil Association).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- 40%-80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców roślinnych, z których 50% uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności lub pochodzących z roślin dzikorosnących **oraz** zastosowane surowce mineralne zostały wydobyte się w sposób zrównoważony, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecogarantie, Ecocert Natural Detergent Made With Organic, Soil Association)

LUB

- min. 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców roślinnych **oraz** zastosowane surowce mineralne zostały wydobyte się w sposób zrównoważony, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert Natural Detergent).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.2. TECHNIKI PRODUKCJI

1.2.1. KRYTERIA DLA ŻYWNOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- min. 80% produktów zostało wytworzonych przy zastosowaniu metod mechanicznych, naturalnych procesów chemicznych (np. fermentacja), bez dodatku substancji syntetycznych (barwników, emulgatorów, stabilizatorów czy konserwantów, za wyjątkiem tych, wyszczególnionych w VIII załączniku do rozporządzenia Komisji nr 889/2008), bez organizmów modyfikowanych genetycznie, bez napromieniowywania, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- 40%-80% produktów zostało wytworzonych przy zastosowaniu metod mechanicznych, naturalnych procesów chemicznych (np. fermentacja), bez dodatku substancji syntetycznych (barwników, emulgatorów, stabilizatorów czy konserwantów, za wyjątkiem tych, wyszczególnionych w VIII załączniku do rozporządzenia Komisji nr 889/2008), bez organizmów modyfikowanych genetycznie, bez napromieniowywania, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Dmeter) lub deklaracji producenta.

1.2.2. KRYTERIA DLA PRODUKTÓW TEKSTYLNICH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- min. 80% tkanin zostało wytworzonych bez użycia szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji takich jak przykładowo azotowodor, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. GOTS, Soil Association, IVN Best etc.) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% tkanin zostało wytworzonych bez użycia szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji takich jak przykładowo azotowodor, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. GOTS, Soil Association, IVN Best etc.) lub deklaracji producenta

LUB

- min. 80% tkanin zostało wytworzonych z ograniczonym udziałem szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji, takich jak przykładowo azotowodor, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Ecolabel, Nordic Ecolabel, Oeko-Tex Standard 100/100 plus/1000) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat procesu produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.2.3. KRYTERIA DLA ARTYKUŁÓW DREWNIANYCH I DREWNOPOCHODNYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- min. 80% gotowych produktów zostało wytworzonych bez – lub – z bardzo ograniczonym udziałem substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska, takich jak np.: lotne związki organiczne w stosowanych farbach i lakierach, kleje zawierające toluen i formaldehyd, impregnaty zawierające chrom.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% gotowych produktów zostało wytworzonych bez – lub – z bardzo ograniczonym udziałem substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska, takich jak np.: lotne związki organiczne w stosowanych farbach i lakierach, kleje zawierające toluen i formaldehyd, impregnaty zawierające chrom.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat procesu produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.2.4. KRYTERIA DLA ARTYKUŁÓW PAPIERNICZYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- przy produkcji min. 80% produktów nie stosuje lub ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Niebieski Anioł, FSC Recycled) lub deklaracji producenta (np. skrót TCF lub PCF etc.).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- przy produkcji 40%-80% produktów nie stosuje lub ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Niebieski Anioł, FSC Recycled) lub deklaracji producenta (np. skrót TCF lub PCF etc.)

LUB

- przy produkcji min. 80% produktów znacznie ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Ecolabel) lub deklaracji producenta (np. skrót ECF).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat procesu produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.2.5. KRYTERIA DLA KOSMETYKÓW

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- min. 80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Methylchloroizothiazolinone oraz Methylisothiazolinone
- Nanocząsteczki
- Organiczne związki chlorowe
- Parabeny
- Związki etoksylované (PEG, PPG)
- Silikony
- Sodium Lauryl Sulfate i inne drażniące substancje powierzchniowo czynne
- Substancje poddane promieniowaniom rentgenowskiemu oraz gamma
- Substancje ropopochodne (np. parafina i oleje mineralne)
- Syntetyczne barwniki oraz syntetyczne substancje zapachowe

LUB

- min. 80% gotowych produktów spełnia kryteria COSMOS Standard (np. Cosmos Natural/Organic, Ecocert, Soil Association, BDIH etc.).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- 40%-80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Methylchloroizothiazolinone oraz Methylisothiazolinone
- Nanocząsteczki
- Organiczne związki chlorowe
- Parabeny
- Związki etoksylované (PEG, PPG)
- Silikony
- Sodium Lauryl Sulfate oraz Sodium Laureth Sulfate
- Substancje poddane promieniowaniom rentgenowskiemu oraz gamma
- Substancje ropopochodne (np. parafina i oleje mineralne)
- Syntetyczne barwniki oraz syntetyczne substancje zapachowe

LUB

- 40%-80% gotowych produktów spełnia kryteria certyfikatu COSMOS Standard (np. Cosmos Natural/Organic, Ecocert, Soil Association, BDIH etc.)

LUB

- min. 80% produktów przetworzono w sposób bardziej przyjazny dla środowiska niż w przypadku ich standardowych rynkowych odpowiedników, co potwierdzono odpowiednim certyfikatem (np. Ecolabel).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat procesu produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.2.6. KRYTERIA DLA ŚRODKÓW CZYSTOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- min. 80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Nanocząsteczki
- Chlorowce (chlor, fluor, brom, jod, astat)
- Silikony
- Substancje ropopochodne
- Fosforany
- Fosfiany

LUB

- min. 80% gotowych produktów posiada certyfikat taki jak np. Ecogartie, Ecocert lub Soil Association.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Nanocząsteczki
- Chlorowce (chlor, fluor, brom, jod, astat)
- Silikony
- Substancje ropopochodne
- Fosforany
- Fosfiany

LUB

- 40%-80% gotowych produktów posiada certyfikat taki jak np. Ecogartie, Ecocert lub Soil Association

LUB

- jeśli min. 80% produktów przetworzono w sposób bardziej przyjazny dla środowiska niż w przypadku ich standardowych rynkowych odpowiedników, co potwierdzono odpowiednim certyfikatem (np. Ecolabel, Ecologo etc.).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat procesu produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

POZOSTAŁE KRYTERIA SĄ WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH GRUP PRODUKTÓW

1.3. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „zarządzanie środowiskiem”, **jeśli:**

- w 80% zakładów produkcyjnych wdrożyła system zarządzania środowiskiem (np. EMAS lub ISO 14100)

LUB

- min. 80% gotowych produktów posiada certyfikat Ecolabel, GOTS, Cosmos Standard, Soil Association, Ecocert, Rainforest Alliance, UTZ, Fairtrade, europejskie logo rolnictwa ekologicznego lub analogiczny.

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** w kategorii „zarządzanie środowiskiem, **jeśli:**

- w 40%-80% zakładów produkcyjnych wdrożyła system zarządzania środowiskiem (np. EMAS lub ISO 14100)

LUB

- 40%- 80% gotowych produktów posiada certyfikat Ecolabel, GOTS, Cosmos Standard, Soil Association, Ecocert, Rainforest Alliance, UTZ, Fairtrade, europejskie logo rolnictwa ekologicznego lub analogiczny.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „zarządzanie środowiskiem, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat zarządzania środowiskiem nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.4. OPAKOWANIE

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** za opakowanie, **jeśli:**

- min. 80% opakowań powstało z materiałów przyjaznych dla środowiska (np. papier czy bawełna z recyklingu, surowce biodegradowalne, drewno z certyfikatem, kukurydza niemodyfikowana genetycznie etc.).

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** za opakowanie, **jeśli:**

- 40%-80% opakowań powstało z materiałów przyjaznych dla środowiska (np. papier czy bawełna z recyklingu, surowce biodegradowalne, drewno z certyfikatem, kukurydza niemodyfikowana genetycznie etc.)

LUB

- marka zastosowała inne rozwiązania zmniejszające ślad ekologiczny stosowanych opakowań.

Marka otrzymuje **0 punktów** za opakowanie, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat stosowanych opakowań nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

1.5. ŚLAD WĘGLOWY

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „śląd węglowy”, **jeśli:**

- 80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Polski.

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** w kategorii „śląd węglowy”, **jeśli:**

- 40%-80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Polski

LUB

- 80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Europy

LUB

- firma, której jeden lub więcej etapów łańcucha produkcji i dystrybucji zlokalizowane jest poza Europą prowadzi zdecydowane działania na rzecz redukcji śladu węglowego np. poprzez

wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, niskoemisyjnych środków transportu (kolej, żegluga morska) etc.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „ślad węglowy”, **jeśli** nie spełnia żadnego z wymienionych wyżej kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat lokalizacji etapów produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA

Kategoria ta dotyczy odpowiedzialności marki wobec pracowników i pracownic bezpośrednio zatrudnionych oraz wobec osób zatrudnionych przez podwykonawców firmy. Kategoria obejmuje trzy obszary: (1) **standardy pracy**, (2) **ekonomię społeczną** oraz (3) **przejrzystość**.

Maksymalnie marka/firma może otrzymać **7 punktów**.

Punktacja w poszczególnych obszarach:

- **Standardy Pracy:** max 4 punkty
- **Ekonomia społeczna:** max 2 punkty
- **Przejrzystość:** max 1 punkt

5-7 p.	Ocena bardzo dobra
2,5 – 4,5 p.	Ocena zadowalająca
0-2 p.	Ocena niedostateczna

2.1. STANDARDY PRACY

Marka/Firma otrzymuje **4 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach Globalnego Południa⁶ i wszystkie jego etapy (pozyskiwanie surowca, przetwarzanie surowców, wytwarzanie końcowych produktów) objęte są wiarygodnymi certyfikatami dot. standardów pracy, a opinie/raporty niezależnych organizacji pracowniczych potwierdzają przestrzeganie standardów pracy przez markę/firmę w stopniu satysfakcjonującym (przykłady certyfikatów-inicjatyw dla pierwszego etapu łańcucha dostaw: np. FSC, Fairtrade, PEFC, UTZ, Rainforest Alliance, Naturland, Naturalnd Fair/ dla dalszych etapów łańcucha dostaw: np. SA8000, GOTS, Biogarantie, członkostwo w Fair Wear Foundation, WFTO / dla wszystkich etapów łańcucha produkcji: np. Soil Association Ethical Trade).

LUB

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach wysokorozwiniętych (Unia Europejska, USA, Australia, Japonia, Nowa Zelandia) i zdecydowana większość pracowników zatrudniona jest w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony, otrzymuje obowiązujące w danym kraju świadczenia socjalne, wynagrodzenie wykraczające ponad minimum krajowe oraz nie są znane przypadki łamania krajowego prawa pracy (np. prawa do zrzeszania się).

Marka/Firma otrzymuje **3 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- większość etapów łańcucha dostaw zlokalizowana jest w krajach wysokorozwiniętych (Unia Europejska, USA, Australia, Japonia, Nowa Zelandia) oraz nie są znane przypadki łamania krajowego prawa pracy (np. prawa do zrzeszania się), zaś surowce sprowadzane z krajów Globalnego Południa posiadają certyfikat poświadczający o przestrzeganiu podstawowych standardów pracy wg MOP (np. FSC, PEFC, Rainforest Alliance etc.)

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- wszystkie etapy łańcucha dostaw zlokalizowane są w krajach Globalnego Południa, jednak jedynie część z nich dostaw objęta jest wiarygodnym certyfikatem/ami dot. standardów pracy, a opinie/raporty niezależnych organizacji pracowniczych potwierdzają przestrzeganie standardów pracy przez markę/firmę w stopniu zadowalającym (przykłady certyfikatów/inicjatyw dla pierwszego etapu łańcucha dostaw: np. FSC, Fairtrade, PEFC, Ecogarantie, Rainforest Alliance, Naturland, Naturland Far, UTZ / dla dalszych etapów łańcucha dostaw: np. SA8000, GOTS, Soil Association, członkostwo w Fair Wear Foundation, WFTO), zaś nie są znane dane na temat warunków pracy na pozostałych etapach łańcucha dostaw.

⁶ Chodzi o kraje najmniej rozwinięte oraz kraje rozwijające się. Zgodnie z podziałem ONZ są to: Afryka, Ameryka Południowa, Ameryka Środkowa, Karaiby, Azja (z wykluczeniem Japonii), Oceania (z wykluczeniem Australii i Nowej Zelandii) – <http://unstats.un.org/unsd/methods/m49/m49regin.htm>

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- wszystkie etapy łańcucha dostaw zlokalizowane są w krajach Globalnego Południa, a firma przynależy do inicjatywy wielostronnej mającej na celu poprawę standardów pracy w globalnym łańcuchu dostaw (np. Ethical Trade Initiative, Fair Labour Association), jednak nie są znane wiarygodne dowody świadczące o przestrzeganiu przez markę wysokich standardów pracy.

LUB

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach wysokorozwiniętych, a większość osób wytwarzających produkty zatrudniona jest w oparciu o krótkoterminowe formy zatrudnienia (umowy zlecenie, o dzieło, zatrudnienie przez agencje pracy tymczasowej)⁷.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat przestrzegania standardów pracy nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

2.2. Ekonomia społeczna

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „ekonomia społeczna”, **jeśli**:

- prowadzi działalność na zasadach przedsiębiorczości społecznej (ma status np. spółdzielni, spółdzielni socjalnej, organizacji pozarządowej etc.) i swoje roczne zyski wykorzystuje na cele społeczne/non-profit **oraz** min. 40% zatrudnionych stanowią osoby ze środowisk wykluczonych lub zagrożone wykluczeniem społecznym⁸.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „ekonomia społeczna”, **jeśli**:

- swoje roczne zyski wykorzystuje na cele społeczne/non-profit

LUB

- ponad 40% zatrudnionych stanowią osoby ze środowisk wykluczonych lub zagrożone wykluczeniem społecznym⁹.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „ekonomia społeczna”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje na temat przestrzegania standardów pracy nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

2.3. Przejrzystość

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „przejrzystość” jeśli:

- publikuje w sposób przejrzysty i czytelny dla konsumentów szczegółowe, roczne raporty dotyczące wpływu na środowisko oraz odpowiedzialności społecznej lub podaje na swojej stronie internetowej wyczerpujące informacje na temat stosowanych surowców, sposobów ich przetwarzania oraz podaje dane dot. swoich dostawców.

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punkt** w kategorii „przejrzystość” jeśli:

- publikuje ogólne raporty dotyczące wpływu na środowisko oraz odpowiedzialności społecznej lub podaje na swojej stronie internetowej częściowe informacje na temat stosowanych surowców, sposobów ich przetwarzania oraz podaje dane dot. swoich dostawców.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „przejrzystość”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub** nie udzieliła odpowiedzi na wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie zapytanie, a informacje dotyczące stosowanych surowców, sposobów ich przetwarzania oraz dane dot. swoich dostawców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki.

⁷ Dotyczy producentów zlecających produkcję min. 10 osobom.

⁸ Osoby bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomnie, uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków, uchodźcy, rodzice samotnie wychowujący dzieci, byli więźniowie, osoby nie posiadające doświadczenia ani konkretnych umiejętności zagrożeni bezrobociem

⁹ Jw.